

Busreis FNV-Veiligheid

Naar Berlijn van 14 tot en met 18 maart 2011

Reisverslag

Hoewel ik geen bijzondere binding heb met de schrijver Bertolt Brecht moest ik 's maandags op de heenreis naar Berlijn toch aan hem denken. In zijn *Drei Groschen Oper* komt een klein gedichtje voor dat mij altijd heeft aangesproken en waarvan ik u graag deelgenoot wil maken.

*Ja mach nur einen Plan
Sei nur ein großes Licht!
Und mach dan noch ´enen zweiten Plan
Geh´n tun sie beide nicht*

Dit gedichtje dat zoveel wil zeggen als: je kunt alles nog zo goed plannen, maar je bent altijd onderworpen aan de omstandigheden, dat was zeker van toepassing op onze reis de eerste dag. Ik realiseerde me dat toen ik na ongeveer drie uur in de bus zittend nagenoeg mijn eigen voordeur weer passeerde. Door een groot verkeersaanbod op de A2 en een ongeval op de A1 hadden we aankomend in Enschede al zo'n kleine anderhalf uur vertraging opgelopen. Het had mogelijk nog een langere vertraging kunnen opleveren als Rinus, onze chauffeur, geen alternatieve route had genomen. Bovendien moest Izak Mauritz meedelen dat hij in verband met een operatie, welke zijn vrouw 's woensdags moest ondergaan, tot zijn spijt verhinderd was de reis mee te maken.

Maar vooruit de stemming was opperbest, iedereen zag Berlijn zitten en een uur later aankomen in het hotel leek ook geen probleem. Gedurende de reis werd een Bingo georganiseerd door een tweetal dames, dat wel een bijzondere plaats voorin had verworven en als tegenprestatie door Izak was gecontracteerd om de bingo te "draaien". Doordat Rinus samen met Henk op verantwoorde wijze wat afknabbelde van de pauzes en Rinus aardig constant tempo kon houden, kwamen we toch nog om 18.10 uur aan bij ons hotel in Berlijn aan. Keurig resultaat.

Het hotel bleek een ruim opgezette accommodatie te zijn. Het gezamenlijk buffet na zo'n lange zit smaakte voortreffelijk. Daarna was het tijd voor de bar om voor het slapen gaan nog een alcoholische versnapering tot ons te nemen.

Dat het onderworpen zijn aan omstandigheden ons nog tweemaal parten zou spelen stond al in de sterren. We wisten op dat moment al dat onze excursie naar de Rijksdag niet door zou gaan. Door een verhoogde veiligheidsstatus ging het als groep niet lukken om deze geweldige glazen koepel te bezoeken.

Dus dan maar afwachten wat Henk en Rinus als plan B hadden.

Dat werd dinsdag, de volgende dag, duidelijk. In overleg met Jürgen(IPA) en zijn vrouw Angelika werden diverse markante punten uit de recente geschiedenis van Berlijn bezocht. Dat daarbij de verdeeldheid van de stad, welke zijn hoogste punt vond in de bouw van de muur in 1961 tot de val in 1989, daarbij als een rode draad door de het programma liep is begrijpelijk.

Op zulke momenten ervaar je als relatieve buitenstaander wat een verschrikkelijke periode deze mensen moeten hebben doorgemaakt. Wij ervaarden het nieuws destijds via de krant en de TV. Dit laatste medium was in 1961 duidelijk minder prominent aanwezig dan thans, waar je op 30 zenders of daaromtrent overladen wordt met informatie wel of niet "gekleurd".

De verhalen bij Checkpoint Charlie, de Bernauerstraße en bij de Spree maakten duidelijk hoe kritiek de situatie was en hoe gewetenloos met mensen werd omgegaan. Uiteraard werden ook andere markante punten bezocht.

Om een paar zaken te noemen:

- * Het Russische monument;
- * De Brandenburger Tor, en natuurlijk;
- * Alexanderplatz met zijn enorme toren met zendmast;
- * De joodse synagoge met zijn gouden koepel;
- * Het "Rode raadhuis" zo genoemd vanwege zijn zware baksteen architectuur in rode baksteen;
- * Berliner Hauptbahnhof met volledige glas architectuur.

En niet te vergeten het Kanzleramt bijgenaamd de "wasmachine van Angela" (Merkel)

Verder ter completering nog een paar cijfers:

- Berlijn heeft ca 3,5 miljoen inwoners;
- Berlijn is 774 jaar oud;
- Er zijn 12 Bezirken met een zekere mate van zelfstandigheid.

Na deze stroom van indrukken en informatie was het tijd voor de lunch in het Berliner Pavillon.

Het kostte enige moeite (althans mij) om de voordeur te vinden. Iedereen wist te roepen waar het lag maar niemand kon vertellen hoe er te komen. Alle hekwerken richting het Pavillon zaten op slot. Na enig gedoe vond iedereen toch een geschikte zitplaats.

Na het nuttigen van een geslaagde lunch gingen we te voet op weg naar de Brandenburger Tor en vandaar naar het Holocaust monument.

Het Holocaustmonument herinnert aan de Jodenvervolging gedurende de Nazitijd en bestaat uit 2711 betonblokken in diverse afmetingen van laag tot hoog. Op bepaalde plekken waan je jezelf echt in een labyrint. Het getal 2711 staat niet in relatie tot iets. Het ontwerp maakte dat het zo werd met dit aantal.

Beneden het maaiveld is nog een imposante expositie ruimte over de Joden vervolging. Zoals ieder van dit soort exposities laat het een enorme indruk achter en blijft de vraag overeind hoe heeft het ooit zover kunnen komen.

Om 16.45 uur werd gestart met een rondvaart op de Spree. De rivier (165 km lang) welke door Berlijn stroomt en heel veel geschiedenis zou kunnen vertellen. Het bevaren van zo'n water geeft een totaal ander beeld van de stad dan wanneer je in een bus of auto rondrijdt. We passeerden diverse indrukwekkende bruggen zoals de Von Moltke Brücke en de Marshallbrücke.

Na deze rondvaart gingen we via diverse monumenten (Filharmonie, diverse ambassades, Potsdammerplatz en Leipzigerplatz) naar restaurant "Der Alter Fritz". Daar werd gedineerd. 's Avonds was er in de bar van het hotel weer tijd voor een drankje en een terugblik op de dag.

Na het gebruikelijke rijkelijke ontbijt gingen we 's woensdags naar Köpenick. Vroeger een kleine zelfstandige gemeente, thans onderdeel van het machtige Berlijn.

Bedoeling was dat we rond 11.00 uur een straatvoorstelling zouden krijgen van de Hauptmann von Köpenick. Het ware gebeurde verhaal speelde zich af in 1906. Een door de sociale omstandigheden aan lager wal geraakte schoenmaker, die vastliep in de Pruisische bureaucratie, greep in arren moede naar een middel om zich van levensonderhoud te voorzien. Omdat in de tijd van keizer Wilhelm II alles wat een uniform droeg heilig was, verschaftte hij zich een oud kapiteinsuniform, dirigeerde een militaire eenheid naar Köpenick, bezette het stadhuis en ging er met de gemeentekas vandoor. De Duitse schrijver Carl Zuckmayer heeft deze geschiedenis aan het papier toevertrouwd en het verhaal wat geromantiseerd. Zo zou Wilhelm Voigt, want zo heette de persoon in kwestie, via het stadhuis van Köpenick een paspoort willen bemachtigen om in het buitenland te gaan werken. Helaas had Köpenick geen paspoortafdeling en nam hij dus de kas maar mee.

Keizer Wilhelm II (die na 1918 vluchten moest, asiel kreeg van koningin Wilhelmina en zich kon vestigen op een landgoed in Doorn) vond de geschiedenis nogal gemakkelijk en gratieerde de man.

Vol verwachting stond dus iedereen te wachten op de voorstelling die komen ging, maar het gedichtje van Bertolt Brecht uit de aanhef van dit verslag ging weer op. Tot grote schrik ging de voorstelling niet door, een enorme teleurstelling. Op allerlei manieren is nog geprobeerd een alternatief te zoeken, in de vorm van een voorstelling 's avonds in het hotel maar dit bleek op zo'n korte termijn niet mogelijk.

Goede raad is dan duur. 's middags zouden we op eigen gelegenheid Berlijn gaan bezoeken. Dit vervroegen was niet mogelijk omdat de lunch gereserveerd was in de Ratskeller van Köpenick. Om voor de lunch nog iets te gaan bezoeken was de tijd te krap. Uiteindelijk werd het bezoek aan het Raadhuis wat opgerekt en werd door bemiddeling de Ratskeller wat vroeger geopend.

's Middags kon iedereen zich zelf vermaken in de city. Om 17.30 uur keerden we weer terug naar het hotel. Daar stond weer een smakelijk buffet klaar. Henk Slots kon gelukkig mededelen dat de operatie van de vrouw van Izak Mauritz goed was verlopen. De bar was na het diner rijkelijk druk bezet, omdat via beamer op groot beeld voetballen werd vertoond. We genoten voor zover aanwezig allemaal mee. Helaas voor Louis van Gaal verloor Bayern München. Iedereen treurde mee.

Helaas startte donderdag erg somber en donker en regende het behoorlijk. Dat mocht de stemming niet drukken want we gingen een bezoek brengen aan de BMW motorfabrieken. Een excursie waarvan iedereen, motorliefhebber of niet, toch een hoge verwachting had. Die verwachting werd alleszins ingelost. De ontvangst was kort maar krachtig en in het ontvangstgebouw konden de diverse "snelheidsijzers" al worden bewonderd. Een kijkje nemen in de keuken van zo'n productiebedrijf dat maximaal 500 motorfietsen per dag kan produceren (weliswaar in twee ploegen met een langere gezamenlijke werktijd dan 8 uur) is altijd de moeite waard of je affiniteit met techniek hebt of niet. Met name de hoge kwaliteitsbewaking kwam duidelijk naar voren. Het hele proces van ruwe krukas tot afgemonteerde motor was te zien.

Voor de liefhebbers van getallen nog te volgende.

Terreinoppervlak van BMW 180.000 m²

Bebouwd oppervlak 90.000 m²

Productie maximaal 500 motorfietsen per dag

Oudste gebouw valt onder monumentenzorg. Dit levert nog wel eens problemen op als een nieuwe machine moet worden geïnstalleerd. Daarvoor moest eenmaal een muur volledig worden afgebroken en daarna weer in de authentieke vorm worden teruggebracht.

Na dit indrukwekkende productieproces en kwaliteitsbewaking werden we verrast op een uitgebreide warme lunch in het Brauhaus in Spandau.

's Middags werd Potsdam aangedaan. Door de regen werd er slechts kort een bezoek gebracht aan dat Holländische Viertel.

Ook het bezoek aan Sanssoucci stond onder de invloed van de gestaag neervallende regen. Van een verder bezoek aan het schitterende park zag vrijwel iedereen af. Een aantal maakte wel gebruik van de rondleiding in het voormalig Paleis van "der Alte Fritz", koning van Pruisen.

's Avonds dineerden we in het Krongut Bronstedt in Potsdam waar het goed toeven was.

Na terugkomst in het hotel werd afscheid genomen van Jürgen en Angelika onder dank voor hun zorgen en inbreng.

Daarna was er nog een laatste mogelijkheid om gezamenlijk een drankje te nemen in het RAMADA hotel.

Vrijdags na het ontbijt was het uitchecken. Op de terugreis werd een video getoond van het verfilmde verhaal van "der Hauptmann Von Köpenick" met Heinz Rühmann in de rol van Wilhelm Voigt. Ook werd weer de mogelijkheid geboden via de bingo leuke prijzen te winnen. Via Garbsen Nord bij Hannover, waar gestopt werd voor de lunch, gingen we naar restaurant Concordia in Denekamp waar we het afscheidsdiner aangeboden kregen. Inmiddels was Izak Mauritz ook gearriveerd en kon hij het slotdiner meemaken en het gezelschap toespreken (gelukkig kon hij vertellen dat zijn vrouw weer thuis was). Daarna viel de groep weer uiteen zoals die zich samengevoegd had maar in andere volgorde. Eerst gingen diegene huiswaarts welke in Enschede waren opgestapt, daarna was Utrecht aan de beurt en uiteindelijk stapte de laatste groep waaronder wijzelf uit in Herveld omstreeks 22.30 uur. Sommigen hadden nog een aanzienlijke thuisreis voor de boeg.

Epiloog

Iedereen heeft zo zijn of haar eigen verwachtingen van de reis. Soms komt dat uit soms niet. Jammer was dat een tweetal reisonderdelen niet doorgingen. Het bezoek aan de Rijksdag en de voorstelling van de Hauptmann Von Köpenick. Dit zorgde zeker bij een aantal mensen voor teleurstelling.

Zelf kijk ik naar dit soort reizen met een wat gekleurde "PolMarCo" bril. Daar ben ik mij terdege van bewust. Als een van de langste deelnemers aan Polmarco reizen, weet ik inmiddels aardig wat ik krijg voor mijn geld. Gezien de prijs-kwaliteitverhouding neem ik een mogelijke teleurstelling voor lief. Maar zoals gezegd is dat mijn mening, welke ik in de loop van meer dan 20 jaar PolMarCo reizen heb opgebouwd. Anderen zullen daar anders over denken. Omdat de oorspronkelijke PolMarCo reizen waarvan ik deel uitmaak eigenlijk "mannenreisjes" zijn, ging mijn vrouw en ik nu samen in dit gezelschap dat elkaar nog niet eerder ontmoet had ook mee.

Ons is het goed bevallen, het gezelschap was geanimeerd en de sfeer was goed.

Ik wil in dit kader zeker niet nalaten Rinus de Wit (chauffeur) en Riet en Henk Slots te bedanken voor hun goede zorgen. Je loopt als reisleiding toch tegen problemen aan waar je wat mee moet.

Hoewel ik zelf hoop begin oktober met PolMarCo weer mee te gaan naar Dresden hoop ik een groot aantal van jullie weer te zien in maart 2012 om gezamenlijk Dresden te bezoeken. Ik heb dan wel het voordeel daar al wat van gezien te hebben, zoals nu feitelijk met Berlijn ook het geval was.

Oosterbeek
29 maart 2011

L. Th.J. (Ben) Jansen